

Mens Bauers »Einleitung« er ganske konservativ og upersonlig i sin Egenskab af Haandbog, er Erich Keyzers lille Skrift: *Die Geschichtswissenschaft. Aufbau und Aufgaben* (1931) tydeligt mærket af Forfatterens Oplevelser og Virkefelt. Han er Danziger og Leder af »Landesmuseum für Danziger Geschichte«. Bogen er ret løs i sin Opbygning — Dele af den har været offentliggjort tidligere — men det er en ungdommelig ivrig Appel til Arbejde, med meget af vore Dages Uro og Søgen i sig.

Første Kapitel: »Die Geschichte und die Gegenwart« strejfer de vigtigste Episoder fra de senere Aars Ordskifte mellem tyske Historikere — Kultusminister C. H. Beckers Indlæg: »Der Wandel im Geschichtsbewusstsein« (Die neue Rundschau 1927) og Meinekes Svar: »Kausalitäten und Werte in der Geschichte« (Historische Zeitschrift 1928), Kantorowicz's meget omtalte Bog: »Kaiser Friedrich der Zweite« (1928) og Albert Brackmanns Recension: »Kaiser Friedrich II in »mythischer Schau«« (Historische Zeitschrift 1929), Emil Ludwigs litterære Kraftpræstationer og Faghistorikernes Opgør med ham og andre Forfattere af samme Art gennem det lille Hefte »Historische Belletristik«, som Redaktionen af Historische Zeitschrift udsendte i 1928, og W. Mommsens »Legitime und illegitime Geschichtsschreibung« (1930).

Hvad Keyser i det følgende giver i Retning af Systematik siger ikke synderligt; mere Interesse byder Opgaverne, han peger paa, de Veje, han anviser, som vel i det hele og store ligger i Forskningens almindelige Retning, men her afstikkes med nationale Maal for Øje — det er Geopolitik, Rud. Kjelléns Geopolitik, som i Øjeblikket dyrkes med Energi af tyske Forskere — det er Hjemstavns historie, Stammehistorie fremfor Rigshistorie — indre Historie fremfor politisk Historie — Bebyggelsens Historie og Studiet af Befolkningen, dens Afstamning, Stigen og Fald — Keyser har selv i 1924 udgivet »Die Bevölkerung Danzigs und ihre Herkunft im 13. und 14. Jahrhundert« — ogsaa Studiet af Grenz- und Auslandsdeutschum ligger ham paa Sinde. Som et Tidens Tegn fortjener Erich Keyzers Bog, som er uden Taage og Ordflom, en vis Opmærksomhed.

E. J.

Den, som søger til Franz Schnabel: *Deutschlands geschichtliche Quellen und Darstellungen in der Neuzeit*, hvoraf første Bind omhandler Reformationens Tidsalder (Teubner 1931), i den Tro, her at finde en Fortsættelse af Wattenbachs berømte Bog for Middelalderens Vedkommende (»Deutschlands Geschichtsquellen im Mittelalter«) vil allerede gennem Forordet blive bragt paa